

Batas ng California Pinoprotektahan Ka Mula Sa Pangangalakal ng tao

FAQ

Ang mga batas sa California ay umiiral upang pangalagaan at suportahan ang mga biktima at tulungan na hadlangan ang ilegal na pangangalakal ng tao. Ang human pangangalakal ay isang anyo ng makabagong pang-aalipin at lumalabag kapuwa sa mga batas sibil at kriminal. Ang Civil Rights Department (CRD) ay tumatanggap, nag-iimbestiga, namamagitan, at nagdedemanda ng mga reklamong sibil na diumano'y pangangalakal ng tao sa ilalim ng California pangangalakal Victims Protection Act. Bukod dito, sa ilalim ng batas na ito, ang mga nakaligtas sa pangangalakal ng tao ay maaaring magdulot ng aksiyon sa gobyerno - isang kaso sa harap ng hukuman, na kilala rin bilang asunto - laban sa mga responsable sa kanilang pangangalakal. Pinoprotektahan ng batas ang lahat sa California mula sa pangangalakal ng tao anuman ang kanilang katayuan sa imigrasyon.

1 | Ano ba ang pangangalakal ng tao?

Ang "pangangalakal ng tao" at "modernong pang-aalipin" ay mga terminong payong - madalas na ginagamit nang halinhinan - para tumukoy sa pagsasamantala para sa ibang tao sa pamamagitan ng pag-uudyok sa tao na magtrabaho o makipagnegosyo. Sa California, ang isang tao na nagkakait o lumalabag sa personal na kalayaan ng iba na may layon na puwersahin ang paggawa o mga serbisyo, ang komersiyal na pagtatalik, o pagsamantalahan ang tao sa isang malaswang paraan ay nasangkot sa pangangalakal ng tao. Ito'y ipinagbabawal ng mga batas sibil at kriminal. Ang mga paghihigpit sa kalayaan ng isang tao ay maaaring mangyari sa pamamagitan ng dahas, takot, pandaraya, panlilinlang, pamimilit, o banta ng pinsala. Ang human pangangalakal ay karaniwang nauuwi sa dalawang uri: pagbebenta ng laman at pangangalakal.

2 | Ano ba ang pagbebenta ng laman?

Kilala rin bilang sapilitang pakikipagtalik, ang pagbebenta ng laman ay ang dami ng mga gawaing nasasangkot kapag ang isang tao ay gumagamit ng dahas, pandaraya, o pamimilit upang hikayatin ang ibang tao na makipagtalik sa kaniya o nagpapangyari sa isang bata (na wala pang 18 anyos) na makipagtalik sa kaniya. O, higit sa lahat, kapag ang isang tao o grupo ng mga tao ay nagpapangyari sa ibang tao na makibahagi sa seksuwal na mga paggawi (pakikipagtalik o iba pang seksuwal na mga gawain) na magtamo ng isang bagay na mahalaga. Maaaring kasama sa mga bagay na may halaga ang pera, lugar na matutuluyan, proteksiyon, o isang bagay na makatutugon sa pang-araw-araw na pangangailangan.

Sinumang taong wala pang 18 anyos na nagsasagawa ng isang pagbebenta ng laman ay ilegal na ipinagbibili, kahit na hindi sila nakaranas ng pamimilit, pandaraya, o pamimilit. Naiiba ito sa katuturan ng pagbebenta ng laman para sa mga taong edad 18 o mas matanda pa.

3 | Ano ba ang pangangalakal ng mga manggagawa?

Kilala rin bilang sapilitang manggagawa, ang ilegal na pangangalakal ng mga manggagawa ay ang saklaw ng mga gawaing nasasangkot kapag ang isang tao ay gumagamit ng dahas, pandaraya, o pamimilit upang pagsamantalahan ang hindi seksuwal na gawain (o trabaho) o paglilingkod ng ibang tao. Kadalasang nasasangkot sa pangangalakal ng mga manggagawa ang mga kalagayan kung saan ang mga biktima ay hindi nakapagbabayad ng kanilang trabaho na nagbubunga ng di-sinasadyang paglilingkod, pamamaslang, pang-aalipin, o pang-aalipin. Kahit na may bayaran para sa kanilang trabaho, maaari pa rin silang maging biktima ng pangangalakal kung sila'y makaranas ng pamimilit, pandaraya, o pamimilit may kaugnayan sa gawaing isinagawa.

4 | Paano ba gumagana ang pangangalakal?

Ginagamit ng mga taong nangangalakal ng iba ang pagamit ng dahas, pandaraya, o pamimilit upang isailalim ang taong ilegal na nangangalakal.

Puwersa: puwedeng kasama ang pisikal na pagpigil, pisikal na pananakit, at/o seksuwal na pang-aabuso.

Pandaraya: maaaring may kasamang maling mga pangako hinggil sa trabaho, suweldo, o mga kalagayan sa trabaho.

Pagpipilit: maaaring may kasamang mga banta ng malubhang pinsala; sikolohikal na manipulasyon; pagkumpiska sa dokumento; o mga banta na i-report ang isang tao sa pulisya, mga awtoridad sa imigrasyon, o iba pang mga awtoridad.

Komersiyal na pagkilos: sa kontekstong ito, maaaring isang pagtatalik o pagpapatrabaho kapalit ng salapi o isang bagay na mahalaga sa taong pinagsasamantalahan. Kabilang sa iba pang mga bagay na mahalaga ay ang paglalaan ng matutuluyan/tuluyan, transportasyon, droga o alkohol, ilang anyo ng proteksiyon, trabaho, pagkain, o pananamit.

5 | Ano ang mga palatandaan na ako ay nasa isang pangangalakal ng tao na kalagayan?

- Hindi ka malayang pumunta sa gusto mo.
- Ikaw ay dinaya sa pamamagitan ng huwad na mga pangako tungkol sa iyong trabaho, sahod, o mga kalagayan sa trabaho.
- Ikaw ay pinipilit na magtrabaho subalit hindi ka binabayaran, binabayaran nang kaunti, o binabayaran lamang sa pamamagitan ng mga tip.
- Malaki ang utang na loob mo sa isang tao at napipilitan kang magtrabaho upang mabayaran nila ito.
- May nagbabanta sa iyo o sa iyong pamilya ng pinsala o nagbabantang isumbong ka sa imigrasyon o pulisya.
- Hindi mo kontrolado ang iyong sariling pera o mga deposito sa bangko.

- Wala kang kontrol sa iyong pagkakakilanlan o mga dokumento sa paglalakbay, o kinumpiska ang iyong mga dokumento
- Hindi ka pinapayagang magsalita para sa iyong sarili at/o laging may kasama sa iyo.
- Hindi mo magawang makipag-ugnayan sa iyong mga kaibigan o pamilya kung gusto mo.
- Ikaw ay napipilitang magtrabaho ng mahahabang oras o magtrabaho kapag ikaw ay may sakit.

Bagaman ang pagkakaroon ng “mga bandilang pula” na ito ay hindi nangangahulugan na ikaw ay ikinakalakal, ang mga ito ay nagpapahiwatig ng isang potensiyal na kalagayan ng pangangalakal. Baka gusto mong humingi ng tulong para malaman mo kung ikaw ay ilegal, o kung ikaw ay dumaranas ng posibleng trabaho, trabaho, o iba pang paglabag. Tandaan, ang pangangalakal ng tao ay HINDI nangangailangan ng isang kilusan o pagtawid sa hangganan.

6 | Ano ang magagawa ko kung nakaranas ako ng pangangalakal ng tao?

Iligal ang pangangalakal ng tao. Labag ito kapuwa sa batas sibil at kriminal.

Kung nais mong itaguyod ang isang kasong kriminal laban sa tao o sa mga tao na may pananagutan sa iyong pangangalakal, dapat kang makipag-ugnayan sa lokal na pulisya, district attorney, o sa California Department of Justice.

Maaari mo ring piliing magsampa ng kasong sibil (di-kriminal) sa korte laban sa tao o sa mga taong responsable sa iyong pangangalakal upang humingi ng bayad-pinsala dahil sa pinsalang naranasan mo. O, maaari mong hilingin sa Civil Rights Department (CRD) na imbestigahan ang nangyari sa iyo sa pamamagitan ng paghahain ng reklamo sa kagawaran. Ang CRD ay may awtoridad na tumanggap, magsuri, magkusa, mamagitan, at magdemanda ng mga reklamong sibil na diumanoy pangangalakal ng tao nang walang bayad para sa nakaligtas. Ang mga reklamo ng pangangalakal ng tao ay iniimbestigahan anuman ang katayuan sa imigrasyon.

Ang mga imbestigasyon sa pangangalakal ng tao ng CRD ay independiyente at hindi nauugnay sa pagpapatupad ng batas sa labas.

7 | Paano ako magfa-file ng reklamo sa CRD?

Kung sa tingin mo ay nai-pangangalakal ka at nais mong magsampa ng reklamo o matuto pa tungkol sa proseso ng reklamo, mangyaring makipag-ugnayan sa CRD.

Para maghain ng reklamo

Kagawaran ng Karapatang Sibil

calcivilrights.ca.gov/complaintprocess

Libreng Tawag: 800.884.1684

TTY: 800.700.2320

Pinoprotektahan Ka Ng Batas Sa California Mula Sa Pangangalakal ng Tao

Kung may kapansanan ka na nangangailangan ng makatuwirang matutuluyan, matutulungan ka ng CRD sa pamamagitan ng pagsulat ng iyong pagkain sa pamamagitan ng telepono o, para sa mga indibiduwal na Bingi o Mahina ang Pandinig o may kapansanan sa pagsasalita, sa pamamagitan ng California Relay Service (711).

Nag-aalok ang CRD ng tulong sa mga wikang hindi Ingles. Maaari kang makipag-ugnayan sa aming

Sentro ng Komunikasyon para mag-access ng tulong sa wika:

- Tawagan ang aming Communication Center sa 800-884-1684 (boses), 800-700-2320 (TTY) o Relay Service ng California sa 711
- Mag-email sa contact.center@calcivilrights.ca.gov at tutugon kami sa 3-5 araw ng negosyo.

8 | Hanggang kailan ako magsasampa ng reklamo laban sa pangangalakal ng tao sa CRD?

Karaniwan na, isang reklamo para sa pangangalakal ng tao ang dapat na isampa sa CRD sa loob ng pitong taon mula nang petsa kung kailan napalaya ang taong ilegal na ipinagbibili. O, kung ang ilegal na tao ay isang menor-de-edad nang mangyari ang ilegal na pangangalakal ng tao, ang reklamo ay karaniwang dapat na ihain sa CRD sa loob ng 10 taon pagkatapos na ang ilegal na tao ay maging 18 taóng gulang.

9 | Ano ang mangyayari kapag nagsumbong ako ng reklamo ng pangangalakal ng tao sa CRD?

Ang bawat nakaligtas at biktima ng pangangalakal ng tao ay naiiba. Kung magpasya kang maghain ng reklamo sa CRD, kakailanganin mong kumpletuhin ang isang intake form. Susuriin ng CRD ang mga paratang sa anyong intake at magpapasiya kung ang mga batas na ipinatutupad ng CRD ay kumakapit sa mga paratang. Maaari lamang imbestigahan ng CRD ang mga reklamo sa ilalim ng pagpapatupad nito ng awtoridad. Kung ang iyong reklamo ay hindi tinatanggap para imbestigahan, hindi ito dahil sa hindi naniniwala ang CRD na ikaw ay pinakitunguhan nang di-makatarungan. Sa halip, ito ay dahil hindi nasasaklaw ng hurisdiksiyon ng CRD ang iyong reklamo. Kung tanggapin ang iyong reklamo, susuriin ng CRD ang mga katotohanan at legal na mga usapin sa iyong kaso.

Maaaring subukin mong gumawa ng isang resolusyon sa tulong ng isang tagapamagitan sa CRD. Ang resolusyon ng pagtatalo na inilaan ng mga namamagitan sa CRD ay nagaganap sa labas ng silid-hukuman at kompidensiyal. Alamin pa ang tungkol sa mga paglutas ng alitan at mga serbisyo sa pag-aayos sa CRD: calcivilrights.ca.gov/disputeresolution/.

Ang ilang reklamo sa pangangalakal ay maaaring humantong sa isang demanda sibil na isinampa ng CRD alang-alang sa nakaligtas. Ang iba pang mga reklamo ay maaaring magbunga ng pagsasampa ng Reklamo ng Direktor sa ngalan ng isang grupo o grupo ng

mga tao na pawang naapektuhan sa gayunding paraan sa pamamagitan ng paglabag sa isang batas sa ilalim ng pagpapatupad ng CRD.

Hindi lahat ng mga reklamong dala ng mga nakaligtas sa pangangalakal ng tao ay magbubunga ng sibil na mga paglilitis sa isang hukuman. Kung mangyari ang sibil na paglilitis sa isang tagpo ng hukuman, ang isang nagrereklamo ay maaaring hilingin na tumestigo sa hukuman.

Maaaring ipasiya ng Kagawaran na isara ang iyong kaso. Kung magkagayon, may karapatan ka pa ring magsampa ng iyong sariling demanda sa hukuman.

10 | **Ano ang kailangan kong ihain na reklamo?**

Kung magdedesisyon kang magsampa ng reklamo sa CRD, ang sumusunod na impormasyon ay makakatulong sa iyo pero hindi na kailangang maghain ng reklamo:

- Ang espesipikong mga pangyayari at anumang rekord tungkol sa (mga) pangyayari, kasama na ang pangalan at impormasyon tungkol sa pagkatao o katauhan ng taong pinaniniwalaan mong nakasakit sa iyo (kung alam mo);
- Mga kopya ng anumang mga dokumento o iba pang mga katibayan kaugnay sa iyong reklamo; at
- Ang mga pangalan at impormasyon sa pakikipag-ugnayan ng sinumang saksi (kung alam).

Bilang bahagi ng imbestigasyon, ang CRD ay may malawak na mga kagamitan upang imbestigahan, pati na ang kakayahang kapanayamin ang iba pang mga saksi, kumuha ng mga dokumento, at alisin sa puwesto ang mga indibiduwal.

11 | **Maaari ba akong maghain ng reklamo sa CRD na hindi kilala o kumpidensyal?**

Maaari kang maghain ng pasiunang reklamo sa CRD anonymous. Kung maimbestigahan ng CRD ang iyong reklamo, may mga kumpidensyal na proseso na maaaring magsanggalang sa iyo kung ikaw ay nababahala tungkol sa iyong kaligtasan sa bansang ito, o sa iba pang bansa. Kung ikaw o ang isang saksi ay humihingi na ang iyong pagkakakilanlan ay panatilihin kompidensyal, sisikapin ng CRD na huwag isiwalat ang iyong pagkakakilanlan o yaong sa isang saksi, na sakop ng legal na mga kahilingan. Gayunman, kung ang iyong reklamo ay humantong sa paglilitis sa hukuman, maaaring hindi mapanatili ng CRD na kompidensyal ang iyong pagkakakilanlan.

Mangyaring tawagan ang CRD kung mayroon kang mga katanungan tungkol sa pagiging kompidensyal, na kinukunan ng walang pangalan, ang timeline ng pag-file, o anumang ibang katanungan tungkol sa pagsasampa ng reklamo sa pangangalakal ng tao.

12 | Paano kung ako'y nagsampa ng reklamo ng pangangalakal laban sa CRD sa ilegal na paraan subalit hindi ako dokumentado o wala akong legal na katayuan na mananatili sa Estados Unidos para sa tagal ng imbestigasyon ng CRD?

Ang lahat sa California ay protektado mula sa pangangalakal ng tao, anuman ang katayuan sa imigrasyon at ang lahat, anuman ang katayuan sa imigrasyon, ay may karapatang magsampa ng reklamo sa CRD.

Kung wala kang legal na katayuan na manatili sa Estados Unidos at ikaw ay ilegal na nangangalakal, maaari kang makakuha ng isang U o T visa mula sa pamahalaang pederal. Kapag nag-aaplay sa U.S. Customs and Immigration Service para sa isang U o T visa, kakailanganin mo ang isang sertipikasyon mula sa isang ahensiyang nagpapatupad ng batas na nagsasabing ikaw ay biktima ng isang kwalipikadong krimen at na tumulong ka sa ahensiya ng pagpapatupad ng batas na imbestigahan o usigin ang krimen. Ang CRD ay awtorisadong magbigay ng sertipikasyon nito para sa mga kasong napapailalim sa hurisdiksiyon nito. Upang hilingin ang tulong ng CRD, kakailanganin mong magbigay ng impormasyon tungkol sa iyong sarili at sa krimen laban sa iyo sa CRD. Maaari kang humiling ng pagpapatunay ng CRD kahit na wala kang kasalukuyang reklamong isinampa sa departamento o bukas na imbestigasyon. Makipag-ugnayan sa CRD sa visacertification@calcivilrights.ca.gov.

Ang US visa ay isang United States non-immigrant visa na itinabi para sa mga biktima ng ilang krimen (at ang mismong miyembro ng pamilya nila) na nakaranas ng mental o pisikal na pang-aabuso habang nasa Estados Unidos at handang tumulong sa law enforcement at mga opisyal ng gobyerno sa imbestigasyon o pag-usig sa kriminalidad. Ipinahihintulot nito na ang gayong mga biktima ay pumasok o manatili sa E.U. kapag hindi nila magagawa iyon.

Ang T visa ay isang naiibang uri ng visa na nagpapahintulot sa ilang biktima ng pangangalakal ng tao at mga kasambahay na manatili at pansamantalang magtrabaho sa Estados Unidos, karaniwan na kung iyong ipapahayag ang krimen sa mga nagpapatupad ng batas at sasang-ayon na tulungan sila sa imbestigasyon at/o pagsasakdal sa krimen na nagawa laban sa iyo. Pinahihintulutan din nito ang malalapit na miyembro ng pamilya ng mga biktima na legal na magtungo sa Estados Unidos.

13 | Anong mga remedyong sibil ng mamamayan ang maaaring makuha ko kung maghahain ako ng reklamo sa CRD o maghahain ng kaso sa hukuman?

Pinapayagan ng batas sa California ang mga taong nakakaranas ng pangangalakal na magdala ng kasong sibil - o asunto - laban sa tao o mga taong responsable sa kanilang pangangalakal. Ang CRD ay may awtoridad din na magdala ng isang aksiyong sibil upang ipagbangong-puri ang mga karapatan ng mga taong nakakaranas ng pangangalakal. Ang isang pagkilos ng mamamayan ay naiiba sa isang kriminal na pamamaraan na maaaring humantong sa isang bilangguan o bilangguan para sa tao o sa mga tao na may

pananagutan sa pangangalakal. Sa isang kasong sibil, ang isang nakaligtas ay maaaring humingi ng iba't ibang uri ng ginhawa, o lunas. Kasama sa mga ito ang “bayad-pinsala.” Ang “bayad-pinsala” ay nangangahulugan ng perang ibinabayad ng mga taong responsable sa pangangalakal sa mga biktima ng ilegal na pangangalakal ng mga kasong sibil upang makabawi sa kanila sa pinsalang naranasan nila.

Kasama sa mga remedyo na sibil na magagamit sa ilalim ng seksiyon 52.5 ang:

- Aktuwal na mga pinsala
  - Perang ibinayad sa matagumpay na mga nagdemanda upang parusahan yaong mga may pananagutan sa ilegal na pagbebenta. Salapi na ibinabayad sa matagumpay na mga nagdemanda upang mapunan ang nawalang salapi o iba pang mga problema sa kabuhayan pati na ang nawalang kita, halaga ng medikal na mga paggamot, atb.
- Pagbabayad ng pinsala
  - Pera na binayaran sa mga matagumpay na naghahabol dahil sa emosyonal na pagdurusa at kalungkutan na kanilang naranasan.
- Mga parusa sa pinsala
  - Salapi na ibinabayad sa matagumpay na mga nagdemanda upang parusahan yaong mga may pananagutan sa ilegal na pangangalakal.
- Pagpapahintulot sa pag-iwas
  - (Mga) utos ng hukuman para sa nasasakdal/tao na responsable sa pangangalakal ng droga na magsimula o huminto sa paggawa ng isang bagay. Maaari itong isama ang mga utos na huwag makipag-ugnayan.
- Malulubhang pinsala o parusang sibil
  - Ang matagumpay na mga nagdemanda/mga taong ilegal ay maaaring tumanggap ng tatlong ulit na dami ng aktuwal na bayad-pinsala (tingnan sa itaas), o \$10,000, alin man ang mas malaki.
- Mga bayarin sa abogado
- Iba pang uri ng kaluwagan

14 | Saan ako makakakuha ng agarang tulong at serbisyo tungkol sa pangangalakal ng tao?

Maraming mapagkukunan ng tulong at mga serbisyo o ulat ng isang pinaghihinalaang kalagayan ng pangangalakal ng tao. Ang mga hotline ay makapagbibigay ng tulong, tumutukoy sa mga serbisyo, pagsasanay, at pangkalahatang impormasyon.

Tumawag sa hotline para mag-access ng tulong at mga serbisyo o mag-ulat ng isang pinaghihinalaang sitwasyon ng pangangalakal ng tao:

- National Human Trafficking Resource Center: tumawag 1-888-373-7888 o TEXT: Maging Libre o 233733 o Live Chat: [humantraffickinghotline.org](https://www.humantraffickinghotline.org)
- Coalition to Abolish Slavery and Trafficking (CAST): tumawag sa 1-888-KEY-2FRE(EDOM) o 1-888-539-2373

Pinoprotektahan Ka Ng Batas Sa California Mula Sa Pangangalakal ng Tao

Ang mga hotline na ito ay:

- Magagamit 24 oras sa isang araw, 7 araw sa isang linggo
- Walang Bayad
- Pinapatakbo ng mga organisasyong hindi pangkalakal, di pang gobyerno
- Hindi nagpapakilala at kumpidensyal
- Makukuha sa mahigit 160 wika
- Makapagbibigay ng tulong, tumutukoy sa mga serbisyo, pagsasanay, at pangkalahatang impormasyon

Kung ikaw o ang isa na kakilala mo ay nasa kagyat na panganib, maaari ka ring tumawag ng 911 para humingi ng tulong.

Karagdagang tulong ang maaaring makuha ng mga nakaligtas sa pangangalakal ng tao sa pamamagitan ng California Victim's Compensation Board (CalVCB). Maaaring makatulong ang CalVCB sa mga gastusin na tuwirang nauugnay sa pangangalakal ng tao. Kabilang sa mga gastusin na maaaring bayaran ng CalVCB ang pagpapayo para sa kalusugang pangkaisipan, medikal at dental na paggamot, instalasyon ng seguridad sa bahay o pagpapabuti, relokasyon, at kompensasyon para sa nawalang sahod.

Upang matuto nang higit pa, bisitahin ang:

victims.ca.gov/ 1-800-777-9229

o maghain para sa tulong sa pamamagitan ng CalVCB online portal: online.victims.ca.gov

Ang numerong ito ay dinaluhan sa M - F mula 8 - 5 pm, at sarado sa State holidays. Ang mga mensaheng naiwan ay makakatanggap ng tugon sa loob ng 4 na oras o sa susunod na araw ng negosyo.

Kung sa palagay mo'y naging biktima ka ng pangangalakal ng tao, pakisuyong makipag-ugnayan sa CRD.

PARA MAGHAIN NG REKLAMO

Kagawaran ng Karapatang Sibil

civillrights.ca.gov / Libreng Tawag: 800.884.1684 / TTY: 800.700.2320

May kapansanan ka ba na nangangailangan ng makatuwirang matutuluyan? Matutulungan ka ng CRD sa iyong reklamo.

Para sa mga salin ng patnubay na ito, bisitahin ang: civillrights.ca.gov/posters/general